

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (91.)
w dniu 28 stycznia 2014 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (druk senacki nr 552, druki sejmowe nr 2068 i 2071).

(Początek posiedzenia o godzinie 19 minut 04)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jerzy Chróścikowski)

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Szanowni Państwo!

Pozwólcie, że otworzę posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W porządku obrad jest jeden punkt: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego. Druki sejmowe nr 2068, 2071 i druk senacki nr 552.

Witam panią minister wraz z osobami towarzyszącymi. Witam przedstawicieli Biura Legislacyjnego, państwa senatorów i gości, którzy zechcieli do nas przybyć.

Widzę, że tu jest pani z izb rolniczych, czyli że o tej porze izby jeszcze nie śpią.

(*Głos z sali:* Pracują.)

Pracują, dobrze.

Żeby nie przedłużać... Państwo mają już wszystkie dokumenty: jest opinia, jest materiał porównawczy. Pan marszałek jeszcze nie skierował do pracy na jutrzejszym posiedzeniu... Mam nadzieję, że dzięki temu, że dzisiaj to rozpatrzymy, będzie mógł jutro wprowadzić to do porządku obrad. Liczę na to, że uda nam się dzisiaj sprawnie to przekazać i uchwalić.

Pani Minister, proszę o wprowadzenie do tego punktu.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Przedkładany rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o płatnościach bezpośrednich w ramach systemu wsparcia bezpośredniego ma na celu umożliwienie zastosowania przejściowego wsparcia krajowego na rok 2014 w trzech sektorach produkcji, w sektorze chmielu, skrobi ziemniaczanej i w sektorze tytoniu.

Może na wstępie powiem o kwestii dotyczącej szybkiego procedowania ustawy. Pragnę poinformować Wysoką Komisję, że podstawę prawną do procedowania tej ustawy dało rozporządzenie nr 1310 z 2013 r. w sprawie możliwości zastosowania tego wsparcia krajowego, które zostało opublikowane 20 grudnia 2013 r. Chcąc umożliwić rolnikom korzystanie ze wsparcia w ramach tej kampanii, należało jak najszybciej przeprowadzić tę procedurę legislacyjną.

Proponowane zmiany dotyczą zabiegów związanych z umożliwieniem wsparcia w tych trzech sektorach oraz z usunięciem przepisów dotyczących zastosowania modulacji, która była w roku 2013, ale nie obowiązuje na mocy obecnego rozporządzenia nr 1310 z 2013 r.

Oprócz propozycji dotyczących zastosowania wsparcia krajowego są też propozycje dotyczące wykreślenia zapisów związanych ze stosowaniem modulacji. W zapisach ustawy są zapisy porządkowe, regulujące kwestie techniczne w zakresie dostosowania do obecnego brzmienia: nie ma płatności uzupełniających i płatności dla trwałych użytków zielonych nazywanych płatnościami zwierzęcymi. Może tyle tytułem wprowadzenia.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Czy można prosić o opinię Biura Legislacyjnego?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag do ustawy.

Chciałbym przeprosić komisję za brak opinii pisemnej w tej sprawie – wynika to z ekspresowego tempa pracy nad ustawą w obu izbach parlamentu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś chciałby zabrać głos?

Mam pytanie, Pani Minister, bo wykreślamy tu wiele rzeczy, które były poprzednio, oprócz tego, o czym pani mówiła, czyli tak zwanej modulacji. Jak rozumiem nie będzie...

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:* Nie będzie, nie będzie.)

...i tej dziesięcioprocentowej, i tej czteroprocentowej. A jeśli chodzi o mechanizm fiskalny, który obowiązuje w nowym wydaniu, to nie wiemy jeszcze, co z nim się stanie.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:* Nie wiemy, bo to...)

To zależy od sytuacji, jaka będzie wynikała... Jest teraz zapis, który stanowi, że nie 5 tysięcy płatności, tylko 2 tysiące płatności. Jeżeli rolnik dostanie więcej niż 2 tysiące, to będzie go obowiązywała...

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk: ...redukcja.*)

...redukcja. To się już nie nazywa modulacja. A co do dyscypliny finansowej, to też nie wiemy, co będzie. Jak to będzie dalej wyglądać?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk: Przepisy Unii Europejskiej, które w drodze decyzji Komisji Europejskiej...*)

Czyli w każdym roku w zależności od budżetu...

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk: To jest indywidualnie określone dla każdego roku.*)

Pamiętamy dyskusję – była mowa o tym, że to miało być 5%, potem 2%, a potem... Czy wiemy już, ile ten wskaźnik wynosi?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk: W tym roku 2,40, prawie 2,45.*)

Czyli jest możliwe, że gdyby Komisja zażądała 2,45, to może być zrealizowane, a jeżeli nie będzie, to nie będzie. Tak?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk: Nie będzie płatności.*)

Dobrze.

Teraz tak. Pan senator Grzyb – nie ma go w tej chwili – na poprzednim posiedzeniu komisji pytał o to, dlaczego pozostałe rośliny nie dostaną... Chodzi na przykład o użytki zielone na paszę. Dlaczego ich nie ma?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

Ich nie ma, bo to by... Może najpierw powiem, co będzie. Dobrze?

(*Przewodniczący Jerzy Chróścikowski: Tak.*)

Na system wsparcia bezpośredniego na rok 2014 będą składały się takie składki: jednolita płatność obszarowa...

(*Brak nagrania*)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

...Strączkowych i motylkowych drobnonasiennych i do tytoniu wysokiej jakości oraz płatności krajowe: tak zwana płatność niezwiązana do tytoniu, niezwiązana do skrobi i niezwiązana do chmielu.

W stosunku do roku 2013 nie ulegną żadnej zmianie stawki płatnicze...

(*Brak nagrania*)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

...Płatności obszarowych wyszczególnionych zawsze w przepisach. Płatności niezwiązane, te krajowe, będą w kwocie około 47 milionów euro i będą stanowiły 80% tego, co było w roku 2013 – tak ustalono w przepisach

europejskich. Na łączne wsparcie krajowe kampanii 2014 r. przewidywana jest kwota około 3 miliardów 400 tysięcy euro. Na tę płatność składają się, jak powiedziałam, środki z budżetu unijnego i z budżetu krajowego. Z budżetu krajowego są środki w wysokości 47 milionów 640 tysięcy euro.

Istotna zmiana dotyczy płatności uzupełniających – chodzi o znaczące podniesienie jednolitej płatności obszarowej. Zasada wyższej płatności obszarowej będzie obowiązywała już do końca nowej perspektywy finansowej do 2020 r.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Mam jeszcze pytanie, czy w roku 2013 płatności... Bo mamy tu 47 milionów...

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

W tym roku mamy 47 milionów. Mogłoby być 360 milionów, gdyby były... Wszystkie płatności razem w 2013 r. wynosiły 480 milionów, a na rok 2014 można było przyznać tylko 80% kwoty.

(*Przewodniczący Jerzy Chróścikowski: Czyli z 480 milionów...*)

Zreferuję państwu do końca cały obraz budżetu za rok 2013. Łącznie za rok 2013 mogłyby zostać wypłacone 3 miliardy 500 milionów, jednak zostaną wypłacone 3 miliardy 377 milionów ze względu na to, że modulacja, to jest 110 milionów euro... Czyli od 3 miliardów 500 milionów trzeba odjąć... I dyscyplina finansowa – 36 milionów 780 tysięcy euro. Tak w całości układa się budżet. Za rok 2013 wypłacimy 3 miliardy 377 milionów euro....

(*Brak nagrania*)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

Do zielonych użytków było 101 milionów euro.

(*Brak nagrania*)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk:

Nie wiem niestety. Tak zwana płatność zwierzęca była płatnością historyczną, niepowiązaną z utrzymaniem zwierząt.

(*Przewodniczący Jerzy Chróścikowski: Ale rolnicy dostawali tę płatność podwyższoną lub standardową. Kto nie miał zarejestrowanej sztuki bydła czy innych...*)

W okresie historycznym... Tylko do 2006 r. Od 2007 r. mógł nie mieć już ani jednej sztuki, a płatność otrzymywał. W jak w 2007 r. miał, ale nie miał ich w 2006 r., to płatności nie otrzymywał. Ten historyczny charakter płatności był przedmiotem powszechnej krytyki ze strony rolników, bo nie miał on rzeczywistego powiązania z produkcją zwierzęcą, tylko odnosił się do stanu zwierząt w 2006 r.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Tak, Pani Minister, zgadzam się, że mogły być słowa krytyki na system, ale faktycznie rolnicy nie dostaną teraz 101 milionów euro płatności związanych z paszami.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Zofia Szalczyk:**

Ale dostaną o 317 milionów euro więcej w ramach płatności obszarowej. Per saldo wychodzi na to samo: gdzieś nie dostaną wcale, gdzieś dostaną więcej. Kwota płatności zostanie zapłacona ze środków...

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

No nie, bo środki z II filara zostaną przeniesione do I filara, z czego skorzystają... Oni nie korzystali, dopiero w następnym roku będą korzystali, czyli zabiera im się część środków z II filara i w ten sposób podwyższa się płatność obszarową, jak podała pani minister. Skutek jest taki, że rolnicy będą mieli mniej, niż gdyby dostali łącznie... Rozumiem, że w budżecie państwa nie ma środków na płatności i stąd taka decyzja.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Zofia Szalczyk:**

Proszę państwa, od samego początku było powiedziane, że negocjujemy, by w nowej perspektywie finansowej rolnicy otrzymywali 240 euro na hektar i tyle otrzymają. Gdyby nie było przesunięcia międzyfilarowego, otrzymaliby 215 euro. Przesunięcie międzyfilarowe skutkuje tym, że jest możliwość podniesienia płatności do wysokości 240 euro. Ta decyzja była i oceniana, i analizowana. Ja dzisiaj mogę ją tylko po prostu przypomnieć: doszło do przesunięcia międzyfilarowego i rolnicy mają na całe siedem lat zagwarantowane płatności na poziomie 240 euro, a w ostatnim roku – 246 euro, bo takie są stopniowe wyrównania tych płatności. Jest to bardzo też ważne, to mamy do czynienia z taką sytuacją, że rolnicy na siedem lat mają pewność, mają wiedzę o tym, jakie wsparcie będą otrzymywać w poszczególnych latach.

Jak pamiętamy, bo wszyscy pracujemy w tym sektorze, do tej pory, czyli przez całe dziesięć lat, było tak, że znana była tylko kwota dofinansowania unijnego, a kwota dofinansowania krajowego była ustala na koniec roku i zawsze było to ustalenie poprzedzone głęboką dyskusją.

Patrząc z punktu widzenia ekonomii, ta pewność, że na siedem lat mamy gwarancję określonej kwoty finansowej, stabilizuje sytuację rolników, umożliwia im podejmowanie różnych decyzji inwestycyjnych, bo mogą przewidzieć, że w poszczególnych latach otrzymają takie a takie płatności. Są tego pewne zalety, bo... Już nie mówię o tym, że budżet państwa, co dla nas wszystkich ma znaczenie, nie ponosi takiego kosztu, jaki ponosił dotychczas, bowiem ciężar płatności bezpośrednich w Polsce przejęły fundusze europejskie. To ma znaczenie dla nas wszystkich, dla wszystkich obywateli.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Pani Minister, zostajemy przy swoich... Wcześniej pani powiedziała, że rolnicy dostawali 197 euro w ramach płatności podstawowej, a w tym roku dostaną 216 euro, więc...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

No ale ja pamiętam. Zapisywałem sobie kwoty, które pani podawała, na poprzednim posiedzeniu komisji, żeby...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk: Mówiłam o płatności obszarowej na poziomie 219 euro 87 eurocentów...)

Dlatego pytam, czy to się...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Teraz, jak rozumiem, podaje pani kwoty łączne, uśrednione. Z innymi płatnościami... I wychodzi 248 euro 40 eurocentów, a nawet mniej. Skąd się bierze ta kwota 240 euro? Liczymy wszystkie uśrednione płatności razem?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Zofia Szalczyk:**

Bo wszystkie płatności... Bo w tej chwili dochodzą płatności takie jak płatność do pomidorów, do...

(Brak nagrania)

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Uśredniona kwota. Czyli jeden będzie miał 300 euro, a drugi będzie miał 219.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk: Ja tu nie widzę 300 euro.)

Ale jak będzie miał tytoń, to mu wyjdzie tyle, a może nawet więcej. Z tytoniem wyjdzie mu więcej.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk: No tak.)

Zakładam, że to jest kwota uśredniona, a rolnik który będzie dostawał dopłaty w 2014 r... Ta podstawowa płatność jest na poziomie 219 euro, jak rozumiem.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk: Tak, ona wynosi 219 euro 87 centów.)

Chodzi o to, żebyśmy określili... Wiadomo, że nie będzie dziwienia, jak rolnik zobaczy, że płatność jest na poziomie 219 euro 80 eurocentów czy iluś tam – to się jeszcze okaże – a nie na poziomie 248 euro, ale trzeba jasno powiedzieć, że chodzi o uśrednioną płatność, bo wtedy to będzie inaczej wyglądać.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze. Wszyscy już mamy jasność w tej sprawie.

Czy ktoś ma jakieś uwagi, pytania, poprawki?

Proszę, pan senator Wojciechowski.

Senator Grzegorz Wojciechowski:

Jedno krótkie pytanie: co z powierzchnią referencyjną? Dziękuję.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Zofia Szalczyk:**

Na rok 2014 powierzchnia referencyjna się nie zmienia; jest to 14 milionów ha gruntów w dobrej kulturze rolnej.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dobrze.

Czy nie ma więcej pytań?

Przechodzimy do wniosków, gdyż mamy dzisiaj zaopiniować projekt ustawy o zmianie ustawy o płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego, druk nr 552.

Przegłosujmy wniosek o przyjęcie, bo innych nie ma.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (8)

Jednogłośnie przyjęty.

Dziękuję, Pani Minister.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk: Dziękuję panu przewodniczącemu i Wysokiej Komisji.)

Musimy jeszcze wyznaczyć sprawozdawcę. Kto chce być sprawozdawcą?

Może pan senator Wojciechowski? Tak czy nie?

(Głos z sali: Słusznie.)

Jest zgoda, jak rozumiem.

(Głos z sali: Tak.)

Dobrze. Sprawozdawcą będzie pan senator Wojciechowski.

W związku z tym, że wyczerpaliśmy porządek obrad, zamykam posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Dziękuję wszystkim państwu, pani minister i osobom jej towarzyszącym, gościom i państwu senatorom.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Zofia Szalczyk: Dziękuję państwu serdecznie i do jutra.)

(Koniec posiedzenia o godzinie 19 minut 26)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii